

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLMOUCI

KATEDRA SLAVISTIKY

**Zlínský filmový festival –
prezentace ruských filmů pro děti a
mládež**

**Presentation of Russian Films – The
International Film Festival For
Children and Youth in Zlin**

Bakalářská práce

VYPRACOVALA: Petra Sedláčková
OBOR: Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a
turistickou oblast
VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Jekatěrina Mikešová, Ph.D.

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci,

podpis

Děkuji Mgr.Jekatěrině Mikešové, Ph.D., za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytla.

podpis

Obsah

ÚVOD	6
1. ZLÍNSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL.....	8
1.1. Obecné informace o festivalu.....	8
1.2. Historie Zlínského filmového festivalu.....	8
1.2.1. Filmové žně.....	9
1.3. Hlavní filmový program.....	9
1.3.1. Soutěžní sekce.....	10
1.4. Informativní sekce.....	10
1.5. Mezinárodní soutěž Zlínský pes.....	11
1.6. Hlavní filmové festivalové ceny a porota	12
2. Obecné informace o městě Zlín	13
2.1 Historie	13
2.2. Znak města Zlín.....	14
2.3. Vlajka města Zlín.....	14
2.4. Město Zlín jako univerzitní město.....	14
2.5. Doprava	15
2.5.1. Jak se dostat na Zlínský filmový festival	15
3. Historie ruské dětské kinematografie.....	15
4. Prezentace ruských filmů na Zlínském filmovém festivale	20
4.1. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2006.....	21
4.2. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2009.....	24

4.3. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2010.....	25
4.3.1. Animovaný dětský film Máša a medvěd.....	26
4.3.1.1. Hlavní postavy	26
4.3.1.2. Dabování Máši	27
4.4. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2011.....	27
4.5. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2012.....	28
4.6. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2013.....	28
4.7. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2014.....	29
5. Návštěvnost festivalu	30
6. Závěr	31
7. PE3IOME.....	31
LITERATURA.....	37
ANOTACE.....	39
Příloha č.1: Obrazové přílohy	41

1. ÚVOD

“Festivaly coby privilegovaná místa k setkání, výměnám a objevování přinášejí pulzující a dostupný prostor pro nejširší možnou různorodost talentů, příběhů, emocí, jež společně vytvářejí celosvětovou kinematografii¹.” Tato významná slova pronesl Costas Daskalakis, ředitel výkonné agentury audiovizuálního vzdělávání a kultury programu MEDIA².

Cílem naší bakalářské práce je prezentace ruských filmů pro děti a mládež na Zlínském filmovém festivalu, kde jsou každoročně prezentovány stovky filmů z celého světa. Budeme se zabývat obdobím od roku 2009 – 2014.

Bakalářskou práci jsme rozdělili na několik částí. V první části se budeme věnovat především obecnému popisu Zlínského filmového festivalu, jeho hlavním sekcím a samozřejmě pro režiséry tím nejdůležitějším – oceněními. V druhé části bakalářské práce se také budeme věnovat popisu města Zlín, které je výjimečné nejen svou bohatou a zajímavou historií, ale samozřejmě také tím, že se v tomto krásném městě každoročně koná tak významná událost. Další část, tedy část třetí, bude věnována především rozvoji ruské dětské kinematografie v SSSR i Ruské federaci. Ve čtvrté kapitole se budeme zabývat již samotným prezentovaným ruským filmům na Zlínském filmovém festivalu, jejich režisérům a také samozřejmě oceněními, kterými byly filmy oceněny. Neopomenutelnou součástí jsou samozřejmě také ohlasy na představené ruské filmy za rok 2009 – 2014.

Jak jsme již zmiňovali, v bakalářské práci se věnujeme především prezentacím ruských filmů. Zaměřili jsme se především na ročníky filmového festivalu od roku 2009 do roku 2014 a také se zmíníme o roku 2006, protože se konal Den ruské kinematografie.

Většinu základních informací jsme čerpali především z tištěných materiálů, které nám poskytlo vedení Zlínského filmového festivalu (různé katalogy, brožury, propagační materiály), ale bohužel více podrobných informací jsme museli hledat na internetových stránkách, protože informace na toto téma se získávají velice špatně. Velice přínosné pro nás byly také informace, které nám osobně poskytla generální ředitelka celého projektu Markéta Pášmová.

---

¹ 50 Film festival Zlín: 50. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2010. vyd. Zlín., str. 11

² 50 Film festival Zlín: 50. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2010. vyd. Zlín., str. 11

Nedílnou součástí bakalářské práce jsou přílohy, kde se nachází fotografie týkající se Zlínského filmového festivalu, abychom měli lepší představu o tom, jak například vypadají jednotlivá ocenění nebo místo, kde se každoročně Zlínský filmový festival koná.

1. ZLÍNSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL

1.1. Obecné informace o festivalu

Filmový festival ve Zlíně se řadí k jedněm z nejstarších festivalů tohoto typu na celém světě. Jedná se o velmi významnou událost, která má pozitivní ohlasy a hlavně velké uznání.³ Prezentace filmů se nekonají jen ve Zlíně, ale ve více městech České republiky. Zlínský festival každoročně uvede filmy z více než padesáti zemí světa. Co se týká návštěvnosti, tak rok 2010 byl velmi zlomový a od tohoto roku festival navštěvuje více než devadesát pět tisíc lidí, včetně dětí. Pořadatelem Zlínského filmového festivalu je společnost Filmfest a spolupořadatel statutární město Zlín a Univerzita Tomáše Bati.

1.2. Historie Zlínského filmového festivalu

Filmový festival ve Zlíně nevznikl jen tak náhodně. Místní tvůrci filmů se snažili o prezentaci domácí tvorby v českém a hlavně domácím prostředí, a tak se zrodil nápad každoročně prezentovat filmy z celého světa.⁴ Festival odstartoval v roce 1961, kdy uběhlo přesně 20 let od ukončení druhého a současně i posledního ročníku festivalu, který se jmenoval Filmové žně⁵. Zlín je městem, které je spojeno především s historií vzniku vůbec prvních filmových ateliérů. Hlavním iniciátorem zakládání filmových ateliérů byl především Jan Antonín Baťa.⁶ Jeho cílem byla totiž propagace reklamních fotografií obuvnické firmy Baťa. Další významná osoba, která také měla velký vliv a zásluhu na vývoji zlínské filmové tvorby, byl Elmar Klos. Elmar Klos a Ján Kadár byli oceněni za film *Obchod na korze* Oskara, což byl tehdy nejlepší cizojazyčný film. Co se týče dětské filmové tvorby, tomuto tématu se ve Zlíně věnují od samotného počátku, tedy od čtyřicátých let. Zlínské filmové ateliéry se postupem času staly dokonce jedny z nejdůležitějších a nevýznamnějších středisek pro dětskou tvorbu v tehdejší Československu. Ve zlínských ateliérech bylo natočeno mnoho dětských filmů, jak hraných, tak i třeba animovaných. Natáčel se zde i jeden z celosvětově známých filmů *Cesta do pravěku* režiséra Karla Zemana. Takže si všichni můžeme představit, jakou důležitou roli hrály filmové ateliéry už tenkrát.

---

³ Historie: Bohatá historie zlínského festivalu. [online], Dostupné z: zlinfest.cz

⁴ Historie: Bohatá historie zlínského festivalu. [online], Dostupné z: zlinfest.cz

⁵ Filmové žně. [online], Dostupné z: zlin.estranky.cz

⁶ Tomáš Baťa (1876 – 1932) významný podnikatel a výrobce obuvi celosvětově proslulé firmy Baťa

1.2.1. Filmové žně⁷

Nyní bychom se rádi vrátili do minulosti a popsali, co to vlastně takové Filmové žně neboli Zliennale jsou. Jak jsme již uvedli, Filmové žně se konaly v roce 1940 a uskutečnily se jen pouhé dva ročníky. A to v roce 1940 a 1941. O filmových žních známe informace pouze od neznámého autora z knihy Zlín v proměnách času. 3. – 7. 7. 1940 se tedy konal I. ročník Filmových žní, jehož iniciátory byli pracovníci Filmových ateliérů Baťa. Celá tato akce vzešla na popud Elmara Klose a Ladislava Koldy. Ve Velkém kině probíhal ten nejdůležitější program, protože se mohlo pyšnit největším sálem ve Střední Evropě. V roce 1940 se do tohoto sálu vešlo až dva a půl tisíce osob. Nastal zde ale jeden velký problém. Německé okupační orgány tuto akci v žádném případě nechtěly povolit, protože se bály, že zlínské obyvatelé při této příležitosti vzdají hold Tomáši Baťovi, ale nakonec přesto svolily. K překvapení všech na Filmové žně přijeli skoro všechny hvězdy české a slovenské kinematografie, jako jsou například Vlasta Burian nebo Josef Kemr a Vladimír Salač, kteří na festival přijeli až z Prahy na kole!

V I. ročníku byly oceněny skoro všechny prezentované celovečerní filmy, jako například Minulost Jany Kosinové, Muzikantská Liduška, Dívka v modrém atd. Když se schylovalo ke druhému ročníku Filmových žní, Němci naléhali na organizátory, aby zde byly prezentovány také německé filmy. Němce totiž znepokojil velký úspěch I. ročníku.

II. ročník Filmových žní se přesto konal od 29. července do 2. srpna 1941, byly zde ale prezentovány zase jen české filmy. Oceněny byly filmy jako například Noční motýl, Advokát chudých či Roztomilý člověk.

III. ročník Filmových žní už nebyl Němci povolen.

1.3. Hlavní filmový program

Celá tvorba a vůbec celý festival je zaměřený na hrané a animované filmy pro děti a mládež. Cílem je nejen to, aby se jak dětští, tak i dospělí návštěvníci bavili, ale také aby se vzdělávali a rozšiřovali si základní poznatky o kinematografii. Zlínský filmový festival je ideálním místem pro prezentaci studentské tvorby a tvorby na vysoké profesionální úrovni. Návštěvníci mají možnost účastnit se různých workshopů a seminářů. Zlínský festival je tvořen dvěma sekcemi: informativní a soutěžní sekci. Filmovými oceněními se budeme zabývat v následující kapitole.

---

⁷ ZLIENNALE neboli Filmové žně. [online]. Dostupné z: vychodni-morava.cz

1.3.1. Soutěžní sekce⁸

Zlínský filmový festival má celkem 5 hlavních soutěžních kategorií. Jsou to:

- 1) Mezinárodní soutěž hraných filmů pro děti
- 2) Mezinárodní soutěž hraných filmů pro mládež
- 3) Mezinárodní soutěž krátkých animovaných filmů pro děti
- 4) Mezinárodní soutěž hraných evropských debutů
- 5) Mezinárodní soutěž studentských filmů Zlínský pes

Tato sekce se soustředí především na dětskou hranou a animovanou tvorbu, dále na studentský film a na první evropské filmy. Hlavní problematikou v sekci hrané filmy je osobnost mladého člověka a dítěte. V této sekci je hlavním tématem mladý člověk, který se nachází v nějaké životní situaci.

1.4. Informativní sekce

V této sekci se nachází Panorama, která zájemcům umožňuje nahlédnout do velice široké kolekce snímků, které byly prezentovány a oceněny na jiných festivalech nebo snímků, která divákovi přinese jiný pohled na život dětí a mladistvých. Hlavním cílem této nesoutěžní sekce je především prezentace filmů pro děti a mládež. Velmi populární sekce, která se zde také nachází, se jmenuje Noční horizonty. Tato sekce určitě stojí za zhlédnutí. Sekce Noční horizonty zpracovávají velmi choulostivá témata v životě mladých lidí, jako je například sex, drogy či sociální problémy.

Důležitou rolí Zlínského filmového festivalu je samozřejmě prezentace filmů ČR. Tyto filmy potom získávají velmi kladné hodnocení a především ocenění v jiných zemích na světě. Proto se dramaturgové snaží zajistit zde prezentace českých filmů českých představitelů, čímž se zvyšuje možnost vyhrát ocenění na jiných festivalech či v jiných zemích a to nejdůležitější – zvýšit prestiž Zlínského filmového festivalu.

Zlínský filmový festival před jedenácti lety začal každoročně prezentovat Dny evropských filmů. V roce 2006 to byl Den ruské kinematografie, kterému se budeme věnovat v dalších kapitolách, dále rok 2011 – Den italské kinematografie, 2012 – Den irské kinematografie, 2013 – Den dánské kinematografie a rok 2014 – Den polské kinematografie.

---

⁸ 53 Zlín Film Festival. In: 2013. vyd. Zlín.

V programu 2015 budou jako novinka uvedeny 3 zvláštní sekce. První nová sekce se bude věnovat filmům Japonce Hajaa Mijazakiha. Tento významný japonský tvůrce tvořil především filmy ve stylu japonského manga, což jsou japonské komiksy, a rozhodl se svou hvězdnou kariéru zakončit. Proto se pořadatelé Zlínského filmového festivalu rozhodli tohoto významného umělce pozvat. Druhá sekce se jmenuje Vzdálené dětství. V této sekci budou prezentovány dětské filmy pro děti z dalekých destinací, jako je například Etiopie či Bangladéš. A poslední, třetí sekci, na kterou se můžeme těšit, je sekce, která se bude zabývat indickými filmy pro děti. Tato sekce vznikla jako reakce na indicko-českou spolupráci.

Za připomenutí také stojí, že část programu tvoří Duhová kulička – což je workshop, který se od roku 2014 snaží o co největší propagaci filmů v televizním průmyslu a je i soutěží o nejlépe vytvořený thriller zemí Visegrádu.⁹ Duhová kulička se zaměřuje především na studenty vysokých a středních škol. Uskutečňuje se pod záštitou Evropské asociace komunikačních agentur a Asociace komunikačních agentur ČR.¹⁰

1.5. Mezinárodní soutěž Zlínský pes

Mezinárodní soutěž Zlínský pes hodnotí tvorbu nejlepších studentských filmů v dokumentárních, animovaných a hraných filmech.¹¹ Historie Zlínského psa je velmi zajímavá. Zpočátku Zlínský pes nebyl součástí Zlínského filmového festivalu, ale byl to festival, který se konal na popud studentů Zlínské filmové školy. Zlínská filmová škola by v realizaci festivalu Zlínský pes velice ráda pokračovala, ale bohužel nastala situace, že Zlínská filmová škola byla zavřena. Zlínský filmový festival ale nechtěl připustit, aby tato soutěž zanikla, proto se jeho představitelé rozhodli, že soutěž Zlínský pes přidají do svého seznamu soutěží. A nejen to. Tato soutěž byla zařazena do seznamu jako jedna z hlavních soutěží celého Zlínského filmového festivalu.

Co se týče poroty, ta se každý rok mění a skládá se ze členů různých národností. Například v roce 2014 v porotě soutěže Zlínský pes zasedali představitelé Polska, Španělska a Německa.

V rámci soutěže Zlínský pes také probíhá soutěž o nejlepší trailer, jeho vítěze určují sami diváci. Pro ty je to ale jistě velmi snadné, protože si všechny trailery mohou

---

⁹ Čtyři státy střední Evropy: Česká republika, Polsko, Slovensko, Maďarsko

¹⁰ Duhová kulička. 2005, 46. DOI: 46. Film Festival Zlín.

¹¹ Zlínský pes: O soutěži Zlínský pes. [online]. Dostupné z: zlinfest.cz

prohlédnout na webových stránkách a hlasovat pro ten svůj nejoblíbenější. A to dokonce ještě před samotným zahájením soutěže. Hlavní cena pro vítězný trailer je 10 000 Kč. Ale největší cenou, kterou může být vítěz oceněn, je Cena za TOP film Zlínského psa. Zde se už hodnota výhry pohybuje ve vyšších částkách, konkrétně je to 1000 EUR.

Na závěr této kapitoly bychom ještě rádi zmínili počet přihlášených filmů do této sekce z roku 2014. Celkový počet přihlášených filmů byl 200, ale producenti z těchto 200 filmů vybrali jen ty nejlepší a promítali jich jen 50.

Mezi 50 promítanými filmy byl prezentován i ruský film, který se jmenoval *The Outcome*. Režisérem tohoto filmu je Kirill Sokolov a producentem byla Univerzita kina a televize v Petrohradě.¹² Obsah tohoto surrealistického filmu je velmi prostý. Hlavním hrdinou je pacient, který je v nemocnici, ale doktoři ho bohužel ignorují. Celý film byl natočen podle povídky Borise Viana.¹³ Cenu TOP Zlínského psa za rok 2014 obdržel film *Malý Cousteau*, což byla tvorba českého studenta Jakuba Kouřila a cenu za Nejlepší studentský trailer *My sem patřime* obdržel Slovák Michal Kočiš.

1.6. Hlavní filmové festivalové ceny a porota

Hlavní festivalové ceny jsou udělovány porotou, která se každý rok obměňuje. Porota se každoročně dělí na statutární a nestatutární. Statutární porota se skládá z poroty pro hraný film, animovaný film, pro hraný film pro děti, pro hraný film pro mládež, pro soutěž Evropských debutů, pro soutěž Zlínský pes. Nestatutární porotu tvoří Mezinárodní porota ECFA a Mezinárodní ekumenická porota. Udělovaných cen je opravdu mnoho, proto každá z výše uvedených porot uděluje jinou cenu. Začněme Statutární porotou. Mezinárodní odborná porota pro hraný film uděluje 5 cen: Cena Zlatý střevíček, což je ocenění pro nejlepší hraný film pro děti a nejlepší hraný film pro mládež, Cena města Zlín – to je cena za nejlepší herecký výkon v dětském hraném filmu, Cena Miloše Macourka – za nejlepší herecký výkon mládeže v hraném filmu pro mládež. Společná mezinárodní porota dětí a dospělých pro animovaný film uděluje ceny 2: Cena Zlatý střevíček, která je udělována nejlepšímu animovanému filmu a Cena Hermíny Týrlové, která oceňuje mladé tvůrce do 35 let. Mezinárodní dětská porota pro hraný film pro děti uděluje Hlavní cenu dětské poroty. Hlavní cena dětské poroty je za nejlepší hraný film pro děti. Hlavní cena mládežnické poroty je cena za nejlepší hraný film pro mládež a je

---

¹² St. Petersburg State University of Cinema and Television – univerzita založená v roce 1918, nejstarší univerzita v Rusku, která se specializuje na kinematografii a televizi.

¹³ Boris Vian – francouzský spisovatel, hudebník a také herec

udělována Mezinárodní mládežnickou porotou pro hraný film pro mládež. Dalším členem Statutární poroty je Mezinárodní odborná porota pro hrané evropské debuty, která uděluje Cenu Evropy. Cena Evropy je speciální cena, protože je udělována ministrem kultury České republiky. Porota pro hrané evropské debuty ještě každoročně uděluje Zvláštní cenu poroty. Poslední porota se jmenuje Mezinárodní odborná porota pro mezinárodní soutěž studentských filmů Zlínský pes, kde základní ocenění je uvedeno v kapitole 1.4.

Ceny uděluje i nestatutární porota. Mezinárodní porota EFCA uděluje Cenu EFCA a Mezinárodní ekumenická porota uděluje Cenu ekumenické poroty.

Samozřejmě nesmíme opomenout také divácké ceny. K oceněním, které patří k diváckým cenám, se řadí Zlaté jablko pro nejúspěšnější hraný film a Zlaté jablko pro nejúspěšnější animovaný film.

Každoročně je také udělována cena společností Filmfest za tvůrčí přínos ve filmové tvorbě pro děti a mládež.

2. Obecné informace o městě Zlín

2.1 Historie

Město Zlín je jedním z nejvíce průmyslových měst střední Moravy. Žije zde přibližně 75 000 obyvatel. První zmínka o městě Zlín sahá až do roku 1322, kdy se majitelkou města stala Eliška Rejčka.

Důležitým rokem pro město Zlín byl rok 1894, kdy si zde rodina Baťů založila firmu s obuví, která je známá po celém světě dodnes. Dalo by se říct, že díky prosperující a velmi kvalitní firmě Baťa se město Zlín dostává mezi jedny z nejvíce prosperujících a moderních měst. Svého času byl Baťa dokonce starostou města, takže se není ani čemu tak divit. Tomáš Baťa měl velký zájem o to, aby město Zlín vzkvétalo, a proto jakožto velká osobnost si pro novou výstavbu ve městě zval různé významné architekty. Jedním z nich byl například Corbusiere¹⁴, významný představitel funkcionalistického směru a autor známého citátu: „Architektura je to, co činí zříceninu krásnou.“ Proto je také město Zlín postaveno v duchu funkcionalismu.

---

¹⁴ Švýcarský architekt, významný představitel urbanismu a funkcionalismu. Výrazně svým myšlením ovlivnil moderní architekturu.

Když bychom se podívali do významných architektonických památek, tak je beze sporu jednou z nejvýznamnějších a také nejznámějších mrakodrap Jednadvacítka. Tento mrakodrap byl sídlem a ředitelstvím firmy Baťa¹⁵. Od roku 1944 bylo město bombardováno. Zlín se jednu dobu jmenoval Gottwaldov, město Zlín tak bylo přejmenováno v roce 1949 za vlády prezidenta Gottwalda. Tento název město neslo až do roku 1989, kdy se syn Tomáše Bati rozhodl, že název Zlín musí být obnoven. Stalo se tak 1. 1. 1990. V současné době město Zlín je statutárním městem, jehož primátorem je Miroslav Adámek. Město Zlín má i velmi bohatý kulturní život. Nachází se zde Městské divadlo, Velké kino, Filharmonie či galerie výtvarného umění.

Významnou oblastí Zlína je jak Zlínsko, tak i Luhačovicko. V okolí Zlína je všude velmi krásná příroda, milovníci hradů a zámků zde mohou nalézt spoustu zřícenin a naopak milovníci sportů ocení řadu nových vybudovaných cyklostezek. Děti jistě ocení návštěvu ZOO Lešná, která se nachází v krásném parku. Luhačovice jsou velmi významné lázně, kde se nachází známé léčebné prameny.

2.2. Znak města Zlín

Autorem znaku je profesor František Kysela. Základem znaku je modrý štít, kde stojí dřevěná věž, nad jejíž střechem se tyčí zlatá hvězda. Originál tohoto znaku se nachází ve Státním okresním archívu města Zlín.

2.3. Vlajka města Zlín

Vlajka města Zlín má tvar obdélníku s modrým podkladem, na němž se nachází 2 žluté svislé pruhy a uprostřed opět žluta hvězda, jak tomu bylo u znaku města Zlín. Autorem vlajky je Miroslav J. V. Pavlů. Platnost vlajky schválil v roce 1993 předseda Poslanecké sněmovny v 1993. Originál vlajky se nachází ve spisovně Magistrátu města Zlín.

2.4. Město Zlín jako univerzitní město

Univerzita Tomáše Bati je jedna z nejvyhledávanějších univerzit v České republice. Univerzita byla založena v roce 2001 a jeho současným rektorem je prof. Ing. Petr Sába, CSc. Studenti mají možnost studovat humanitní, přírodovědecké i technické předměty a obory. Univerzita Tomáše Bati má celkem 6 fakult a studuje zde přibližně 12 500

---

¹⁵ Budova dokončená roku 1938, projektantem které byl J. Karfik. Tato významná budova byla jednou z prvních výškových budov v celé Evropě.

studentů.¹⁶ O úrovni této univerzity také svědčí členství v EUA = European University Association, jehož částí je asi 800 univerzit ze 45 zemí. Univerzita Tomáše Bati také klade velký důraz na výuku cizích jazyků, především jazyka anglického. Je také velkým sportovním fanouškem a umožňuje studentům účastnit se různých kurzů. V létě například navštěvují Luhačovice, kde se mohou účastnit cykloturistiky, windsurfingu a dalších velmi zajímavých sportů. V zimě se můžou účastnit lyžařského výcvikového kurzu a také je každý rok pořádán Den sportu.

2.5. Doprava

Doprava ve Zlíně není nějak rozmanitá. Můžete zde cestovat buď trolejbusem nebo autobusem. Je to hlavně způsobeno tím, že Zlín neleží v centru hlavních železnic.

2.5.1. Jak se dostat na Zlínský filmový festival

Adresa ateliérů Zlínského filmového festivalu je Filmová 174. Tyto ateliéry se nachází kousek za městem Zlín, je možné se sem dopravit autobusem linkou 31.

3. Historie ruské dětské kinematografie

V Ruské federaci je dětská kinematografie velmi oblíbená, ať už se jedná o animované filmy či o hrané pohádky. V Rusku se natáčí a jsou promítány v televizích různé populární dětské filmy, které představím v dalších kapitolách.

První úvahu o vzniku dětské kinematografie můžeme datovat už do předrevolučních let. Tato vynikající idea se zrodila v mysli tehdejších pedagogů a tak se uskutečnilo první promítání dětských filmů, které organizovala mateřská škola v Petrohradě.

Toto promítání vyslalo impuls do dalších měst a tak vznikaly první pokusy o vytvoření dětských filmů. Bohužel byly tyto snahy bez úspěchu, byly zavrženy.

Zprvopočátku, mezi lety 1896 – 1907, byly v Rusku představovány nejdříve zahraniční filmy. Velký úspěch měly například filmy od George Mélièsa¹⁷, které vtáhly do děje mladší diváky díky efektům, které se ve filmech objevovaly. Od roku 1908 se do repertoáru dětské kinematografie dostávají především adaptace ruských klasiků. Jedná se

---

¹⁶ O univerzitě. [online], Dostupné z: utb.cz

¹⁷ Průkopník celosvětové kinematografie

například o historický film Petr Veliký či adaptaci ruských filmových pohádek Děda Mráz.

Velký ohlas u dětí vyvolaly filmy, které pojednávaly o pamětihodnostech ruské kultury, literatury a také divadla.¹⁸

V ruské kinematografii na scénu nastupují filmy úspěšného prvního ruského animátora Vladislava Stareviče.¹⁹ Mezi jeho významné první populární animované filmy můžeme řadit například, "Veselé scénky ze života hmyzu", "Vánoce obyvatelů lesa". Bohužel byla tato éra dětských filmů přerušena 1. světovou válkou, obnovena byla po Velké říjnové revoluci. Tato oblast filmů začíná být chápána jako zvláštní odvětví ruské kinematografie. Ruská dětská kinematografie je nyní chápána jako prostředek komunistické výchovy mladých lidí a dětí, což mělo přinést kulturní a umělecký rozvoj. Přitom samotný obsah sovětských dětských filmů je různorodý. Pojednávají jak o událostech revoluce, tak o rodině, škole, významných osobnostech umění a v krajní míře také o vědě a technice. Velmi klasickým a oblíbeným zpracováním ruské dětské kinematografie je také zpracování filmu podle literární předlohy. V průběhu občanské války představitelé sovětského kina organizují různé vzdělávací programy a dochází k vytvoření prvních úspěšných dětských uměleckých filmů. Byla to adaptace významných děl. Jedná se o díla I. S. Turgeněva – "Gerasim a Mumu" či pohádky H. Ch. Andersena – "Děvčátko se sirkami" a "Císařovy nové šaty". Píše se rok 1923 a režisér Ivan Perestiani natáčí film Rudí ďáblíci (Красные дьяволята), který se stává fenoménem ruské dětské kinematografie.

Sovětská kinematografie už od svého prvopočátku usilovala především o zobrazení současnosti, což jí také přineslo velký úspěch. Z nejvýznamnějších filmů, které se věnují této tematicce, se jedná o "Ванька - юный пионер" - "Vaňka – mladý průkopník" (1924, реж. П. Малахов)²⁰ Všechny tyto filmy pojednávají o životě pionýrů, o účasti dětí ve válce se Západem a také o lásce dětí k Leninovi.²¹

Velký význam pro rozvoj dětské kinematografie měla Naděžda Krupská.²² Díky Naděždě Krupské byl vyvinut program pro rozvoj dětského filmu, který se rozvinul

---

¹⁸ Русское кино: История детского кино. [online]. Dostupné z: www.russkoekino.ru

¹⁹ Významný ruský režisér s polskými kořeny

²⁰ Русское кино: История детского кино. [online]. Dostupné z: www.russkoekino.ru

²¹ Politik, revolucionář a teoretik leninismu

²² Manželka Lenina a organizátorka sovětského školství

především ve velkých městech jako je Moskva, Leningrad a další. Byla otevřena mládežnická divadla a také prudce vzrostl počet zvláštních zasedání pro děti a dospělé. Od roku 1926 do roku 1929 bylo natočeno 25 dětských filmů. Jedná se o velký skok, protože filmy rozšiřují své tematické a žánrové hranice. Začíná boj o vyjádření expresivnosti, jasnosti a jednoduchosti výtvarných prostředků. Filmů bylo více, ale budeme jmenovat například, - "Заводной жук"- Prchlivý brouk (реж. Д. Бассальго). Novou éru zaznamenávají dětské filmy režiséra Vladimíra Petrova²³, které pojednávají o výchově dětí doma a ve škole ("Золотой мёд" – Zlatý med) nebo o životě leningradských pionýrů ("Адрес Ленина" Leninova adresa). Na konci 20. let vycházejí první dětské animované filmy.

Na konci 30. let se samostatným odvětvím dokumentární kinematografie stávají dětské žurnály, je vydáván měsíčník Пионерия. V tomto měsíčníku se věnují tématům z revolučního hnutí v zahraničí, boji za realizaci plánu na 5 let. Zobrazuje se také téma účasti dětí při budování socialismu.

První zvukový dětský film byl natočen v roce 1933 a nese název "Рваные башмаки" ("Roztrhané boty").²⁴ Tento velmi významný ruský film zobrazuje život dětí na Západě. Je možné, že je tento film tak velmi známý a populární, že jsou v něm velmi jasné a ostré záběry, je ukázáno prostředí, ve kterém se film odehrává a příběh se vyvíjí velmi zajímavě. V roce 1936 se rozvíjí studio Союздетфильм²⁵, které mělo na starost tvorbu filmů pro děti a mládež. V první polovině 30. let bylo natočeno přibližně 40 dětských uměleckých filmů a od roku 1936 do roku 1941 bylo natočeno již 80 filmů. Protože se jednalo o velmi důležitou tvorbu, k tvorbě těchto filmů byli přizváni režiséři jako Lev Kulešov, původně student malířství a sochařství, od roku 1916 scénograf, měl za sebou svůj první filmový pokus²⁶, Nikolaj Lebedev- autor dokumentárních filmů o Moskvě²⁷ či Alexand Razumnyj – zasloužilý umělec umění RSFSR z roku 1957²⁸ a znamenití ruští

---

²³ Získal ocenění Křišťálový globus na MMF v Karlových Varech za filmy Křišťálový globus I., II.

²⁴ Režisérem filmu je Margarita Barskaja

²⁵ V roce 1948 toto studio bylo přejmenováno na Киностудию им. М. Горького. Sídlo se nacházelo v Moskvě, ale od roku 1941 do roku 1943 bylo přeneseno do Stalingradu

²⁶ Lev Kurašov. [online]. DOI: <http://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/178473-lev-kulesov.html>.

²⁷ Николай Лебедев. DOI: <http://nlebedev.ru/>.

²⁸ DOI: <http://www.kino-teatr.ru/kino/director/sov/30763/bio/>.

spisovatelé – Arkadij Gajdar²⁹, Valentin Katejev³⁰ a mnozí další. Do těchto filmů byli dosazení lidé s velkým talentem, kteří se potom stali velmi známými herci nebo režiséry.

Na počátku 30. let dochází k rozvoji žánru kinopovídky. Jedná se například o povídku "Руслан и Людмила" – "Ruslan a Ludmila" (1939, rež. Никитченко и Невежин).³¹

Během Velké občanské války natáčení dětských filmů velmi prudce kleslo. Během těchto let, nehledě na všechny těžkosti, které s sebou nesla Velká občanská válka, kolektiv "Пионерия" pravidelně publikoval články v tomto měsíčníku. V roce 1945 byl vytvořen první dětský celovečerní dokumentární film "Повесть о наших детях" – Povídka o našich dětech. Tento film pojednával o dětech během války.

Tématu vlastenectví se věnovaly filmy natočené především během let, kdy se nejvíce bojovalo. Například, v pohádce "Волшебное зерно"- "Kouzelné obilí" se proslavila témata: přátelství, tvrdá práce a vítězství nad zlými přírodními silami. Film "Жила-была девочка"- Žilo bylo děvče, zase pojednává o životě dětí, které žily v Leningradě.

V poválečných letech se velmi rozšířil nový žánr – kinopublicistika. Měsíčník "Пионерия" zavádí nové články: "Юные туристы", "Изучай свой край", "Украсим родину садами". Nejvýznamnější dětský dokumentární film z poválečných let je film "Школьные годы", který ukazuje život sovětských dětí, jejich studium, práci a volný čas.

Na konci 40. let dochází k uzavření kinostudia "Союздетфильм", což způsobilo prudký pokles vysílání a promítání filmů pro děti. Zavření kinostudia "Союздетфильм" mělo za následek především to, že dosud vyvíjenou teorii "bezkonfliktnosti", která měla největší vliv na uměleckou kinematografii, vystřídalo moralizování, ve filmech se objevuje "známkování" a není kladen už takový důraz na psychickou stránku hlavního hrdiny. Všechny výše uvedené nedostatky se projeví v nejlepších filmech pro děti tehdejší doby. Jedná se o filmy "Слон и верёвочка" a "Первоклассница". Po XX. sjezdu KSSS³² se vytvořily velmi příznivé podmínky pro rozvoj všech druhů umění, největší pokrok však zaznamenává dětská kinematografie. Tvůrci dětského filmu se ze

---

²⁹ Spisovatel populární knihy Timur a jeho parta

³⁰ Významný ruský prozaik, dramatik a novinář

³¹ История детского кино. DOI: <http://www.russkoekino.ru/publ/publ-0045.shtml>.

³² Komunistická strana Sovětského svazu

všeho nejčastěji odkazují na díla A. Гайдара: "Дым в лесу" - " Kouř v lese", "Чук и Гек" – Čuk a Gek a další.

Píše se rok 1959 a kinostudio "Мосфильм" organizuje Asociace dětských filmů.³³ Na svět jsou vypuštěny různé filmy, jmenovat však budeme jen některé z nich. Myslíme, že za zmínku stojí film "Каток и скрипка", jehož režisérem je A. Tarkovskij. „Tento významný režisér v roce 1962 debutoval s celovečerním filmem Ivanovo dětství, který tematicky spadal do kategorie filmů o 2. světové válce. Režisér na sebe okamžitě upoutal pozornost sovětské kulturní obce i zahraničních filmových expertů.“³⁴ Za zmínku stojí dále film "Друг мой, Колька"- "Můj přítel - Kolka“. Na tvorbě těchto filmů, které vyrobila Asociace dětských filmů, se podílelo mnoho významných dramaturgů a spisovatelů Ю. Томин, А. Гераскина, А. Зак, С. Кузнецов, А. Кабо, Е. Рысс, И. Ольшанский и др.³⁵ Dětská kinematografie také zaznamenává velký rozvoj v roce 1964, kdy kinostudio М. Горького začalo vydávat jen filmy pro děti a mládež.

Již jednou jsme se zmiňovali o XX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu. Zdá se, že tato strana měla za cíl jediný: měli úkol zformovat a vytvářet nového člověka komunistické společnosti. Tato myšlenka se také nejvíce projevila v kinematografii, což je jedna z nejlepších možností, jak všechny o této ideji "informovat“. Dochází k vytvoření filmů na umělecké úrovni. Tyto filmy mají především několik důležitých úkolů a cílů. Filmy tohoto typu nebyly vytvořeny jen tak. Jedním z prvních cílů je vyvolat v dětech lásku ke komunismu a také k práci, děti mají dospět k závěru, že příživnictví je velmi špatná věc, proto se každý člověk musí postarat sám o sebe. Dále děti mají uctívat a pociťovat lásku k socialistické vlasti a jako jeden z nejdůležitějších cílů je vpeřstovat v sobě bratrskou solidaritu ke všem spolupracujícím zemím.

Během této éry jsou v Rusku velmi populární vědecké a vzdělávací filmy pro děti a mládež. Dětské filmy byly natolik populární, že se dokonce začal vydávat dětský časopis "Хочу всё знать"³⁶. Tento vědecký a naučný časopis je vydáván do dneška. Nachází se v něm velmi široký okruh témat a každý si zde najde svou zálibu. Můžeme si přečíst zajímavosti například o přírodě, vesmíru, medicíně, mořských zvířatech. Do popředí se také kupodivu dostávají loutkové filmy.

---

³³ Объединение детских фильмов

³⁴ ČERNÝ, Milan. Andrej Tarkovskij. [online]. Dostupné z: www.csfd.cz

³⁵ История детского кино. [online]. DOI: <http://www.russkoekino.ru/publ/publ-0045.shtml>.

³⁶ [online], DOI: <http://www.inqui.ru/>

Na závěr této kapitoly bychom rádi podotkli, že při hlubším zkoumání historie dětské kinematografie jsme pocítovali, že dětská kinematografie je velmi populární a v Rusku zaznamenávala s postupem času opravdu velký rozmach. Když jsme připravovali tuto kapitolu, zjistili jsme, že existuje tolik dětských ruských filmů, že jen stěží jsme vybírali, které zde zmíníme.

4. Prezentace ruských filmů na Zlínském filmovém festivalu

Nyní se dostáváme k samotné prezentaci ruských filmů, které zde byly představeny. Tento každoročně konaný festival má svá specifika a organizátoři i samotní tvůrci filmů museli vynaložit mnoho úsilí. O tom také svědčí slova uměleckého ředitele festivalu Petra Kolihy: “Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež nabízí všem divákům a návštěvníkům atraktivní a zájmové programy v kinech i mimo ně. Budou promítány ty nejlepší a nejzajímavější filmy z celého světa, které byly v poslední době natočeny“.³⁷ Velmi zajímavé a odborné informace jsme obdrželi od programové ředitelky festivalu Markéty Pášmové. To, že se tento významný festival koná zrovna ve městě Zlín, má své důvody. “Město Zlín má silnou filmařskou tradici, kterou založil legendární podnikatel Tomáš Baťa téměř před osmi desítkami let, aby sloužila k propagaci obuvnictví. Ideální zázemí zde našli především tvůrci nadaní pro dětskou kinematografii, což je nejvíce díky klidným prostředím zdejších ateliérů. Festival patří k rodinnému stříbru našeho kraje, a proto jej cílevědomě podporujeme.“³⁸ Tato slova zazněla od tehdejšího hejtmana Zlínského kraje Libora Lukáše. Zlínskému filmovému festivalu každoročně předsedá porota, jejíž členové se každoročně obměňují a každý člen poroty se od druhého odlišuje tím, že je obyvatelem jiné země, samozřejmě nesmí chybět představitelé Ruska. Budeme se zabývat filmy představenými od roku 2009 (včetně roku 2006) do roku 2014. Každý ročník festivalu je jiný a vždy něčím specifický. Velmi úspěšným ročníkem pro Rusko byl rok 2014, kde zvítězil ruský film. Programová ředitelka Markéta Pášmová nám prozradila, že režisér tohoto úspěšného filmu byl městu Zlín velmi vděčný za možnost představení jejich filmu v České republice a třeba další možnosti proniknutí do světa.

---

³⁷ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín. str.7

³⁸ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín .str.9

4.1. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2006

V roce 2006 se konal 46. filmový festival filmů pro děti a mládež.³⁹ Uskutečnil se ve dnech 28.5.2006 – 3.6.2006.⁴⁰ Podmínkou pro účast ve 46. ročníku bylo odevzdání děl do 1.5.2004. Toto datum nás velmi zarazilo. Je to 2 roky před konáním festivalu. Na otázku, proč se filmy musí odevzdávat tak velmi dopředu nám odpověděla programová ředitelka Markéta Pášmová : “Filmy je nutné odevzdat tak brzy, protože do programu mohou být zařazené jen ty nejlepší filmy a proto je opravdu velmi nutná příprava poroty zařadit do programu jen ty nejkvalitnější.“ Je také nutné, aby všechny filmy měly anglické titulky.

V kapitole 1.7. jsme uvedli rozdělení poroty, ale pro připomenutí: porota má celkem 6 odvětví. V každé z následujících kapitol budeme představovat pouze členy Ruska. Za rok 2006 Mezinárodní odborné porotě pro hraný film za Rusko předsedal Jurij Obuchov. “Jurij Obuchov je absolventem moskevského VGIK a od roku 1972 pracuje jako producent ve filmovém studiu Gorkého v Moskvě. Produkoval více než 30 filmů, jehož posledním je snímek Dálková správa.“⁴¹ Mezinárodní porotě pro animovaný film předsedal Alexej Kotěnočkin. “Alexej Kotěnočkin původně působil jako filmový a knižní výtvarník, od roku 1982 začal pracovat jako výtvarník a režisér animovaných filmů. Mezi jeho nejvýznamnější díla lze řadit seriál Jen počkej, zajíci! (epizoda 19, 10 minut).“⁴² Galina Yevtushenko byla členem Mezinárodní odborné poroty pro soutěž evropských debutů. “ Je členkou Ruské filmové asociace a vzdělávání v médiích a Ruské filmařské unie. Zakládá si vlastní produkční společnost Radical a mezi její základní kinematografii patří filmy “Alexander Kalyagin“ či “Naši vůdcové.“⁴³ Poslední dvě poroty nesou název Mezinárodní odborná porota pro hraný film zemí Visegrádu a Ekumenická porota. Bohužel v roce 2006 ani jedna z těchto porot neměla člena z Ruska.

Ve 46. ročníku Zlínského filmového festivalu byly představeny následující ruské filmy. V kategorii Mezinárodní soutěže hraných filmů pro děti a mládež byl uveden film Skleníkový efekt (Парниковый эффект). Režisérem filmu je Valery Akhadov⁴⁴ a

---

³⁹ 46. ročník zmiňuji především proto, že se konal Den ruské kinematografie. Ročník 47 a 48 do mé práce zahrnovat nebudu, protože v těch tyto 2 roky byly velmi slabé v prezentaci ruských filmů. V příští kapitole se budu rovnou věnovat 49. ročníku Mezinárodního filmového festivalu.

⁴⁰ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín .str.14

⁴¹ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín. str.19

⁴² 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín. str. 20

⁴³ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín .str.23

⁴⁴ Narodil se v Uzbekistánu a vystudoval na Moskevské univerzitě filozofii. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří Kupředu, strážci! nebo Dubnové dny.

scénáristou Oleg Antonov. Hlavní role zaujmají Elena Polyakova a Alexander Yakin. Film je barevný a má celkem 83 minut. Tento film má velmi jednoduchý děj. Pojednává o životě mladých lidí. Neznámá dívka jménem Rita žije sama ve městě, kde nikoho nezná, na nádraží jí někdo ukradl zavazadla. Zachrání ji jeden hoch, kterého všichni oslovují Němý. S Ritou mají společné to, že je všichni ignorují.⁴⁵

V kategorii Soutěž celovečerních hraných debutů – evropské první filmy byly představeny hned dva ruské filmy. Prvním z nich je Poslední víkend. Film natočil režisér Pavel Sanaev⁴⁶, který je zároveň i scénáristou. Stejně jako předchozí film trvá 83 minut. Do filmu byly jako hlavní hrdinové dosazeni například Artem Semakin a Ilya Sokolovsky. Film vypráví o prostředí mladých lidí, kde nešťastnou náhodou dochází ke smrti jednoho z nich. Ve filmu se objeví i filozofické myšlenky a také téma osudu, který ať už dříve nebo později dostihne každého z nich. Druhý z filmů se jmenuje Přesčas (Дополнительное время). Režisérem je Alexander Brunkovsky⁴⁷ a na scénáři pilně pracoval B. Lobkov. V tomto filmu se objevuje jiné téma. Film pojednává o životě starých lidí – důchodců, které okolnosti donutí založit si vlastní firmu.

Úspěšnou sekci v prezentaci ruských byla v tomto ročníku Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti. Všechny filmy, ať už ruské či z jiných zemí, prezentované v této kategorii jsou dlouhé pouze několik málo minut. Ruští tvůrci mohou hovořit o úspěchu, protože zde bylo prezentováno hned 5 ruských filmů.

Brouk, člun, meruňka (Жук, корабль, абрикос) – film, který natočila Julia Aronova.⁴⁸ Nevím, zda je přesně uveden termín “ film“, protože trvá pouhých 9 minut a pojednává o jedné letních prázdninách režisérky.

Stejně tak můžeme hovořit i o dalším díle – Láska a marmeláda (Варенье из апельсинов), jehož režisérkou je Inga Korzhneva.⁴⁹ Jedná se o humornou pohádku, kdy byl zlomyslný majitel cirkusu napraven s pomocí pomerančové marmelády.⁵⁰

---

⁴⁵ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín. str.50

⁴⁶ Narodil se v Moskvě. Významný scénárista a režisér. Své první zkušenosti získal ve filmu Strašák a v roce 2003 napsal bestseller Prosím, pohřbete mě pod podstavcem.

⁴⁷ Původní profesí pracovník divadla a filmu jako výtvarník. Moderátor populárně-vědeckého televizního programu Hledači.

⁴⁸ Vystudovala státní filmovou univerzitu a v roce 2004 debutovala s filmem Eskimo. Pracuje jako výtvarnice a režisérka u animovaného filmu

⁴⁹ Vystudovala Uměleckou školu V.I. Surikova. Jako výtvarnice také pracovala na několika reklamních spotech.

Sergey Antonov představuje v této kategorii svůj film, který nese název *Lodě* (Морской корабль). Tento film byl natočen podle básně Borise Zachodera. Boris Zachoder byl významný sovětský básník a také překladatel.⁵¹

Další film – *Milostný příběh žabky* (История любви одной лягушки), jehož režisérkou je Natalya Dabizna⁵² vypráví o žabce, která chce potkat svého vysněného prince. Tento animovaný čtyřminutový film je určen pro celou rodinu.

Poslední ruský film v soutěži animovaných filmů pro děti a mládež se jmenuje *Rybička* (Малек). Tento animovaný film režíroval Petr Zakrevsky.⁵³ Tato animovaná pohádka vypráví především o lásce a naději.

46. ročník Mezinárodního filmového festivalu byl pro ruský film velmi významný. Tento ročník byl uveden Den ruské kinematografie. “Hlavní událostí zlínského festivalu je každoroční den některé evropské kinematografie. Letos jsme pro Vás připravili Den ruské kinematografie. Dny ruské kinematografie nabídnou řadu speciálních sekcí, jakými jsou například připomenutí 90. výročí existence Studia Maxima Gorkého nebo samostatná retrospektiva režiséra Jurije Norštejna. Den ruské kinematografie se uskutečňuje v rámci ruské sezony, která probíhá současně v České republice a zároveň pod záštitou velvyslance Ruské federace, pana Alexeje Fedotova.“⁵⁴ Den ruské kinematografie prezentoval opravdu mnoho známých a především po celém světě populárních a uznávaných filmů. Jedním z nejvýznamnějších je film *Oblomov*, jehož režisérem je Nikita Michalkov.⁵⁵ Dále jsou to například filmy *Obyčejný zázrak* (Обыкновенное чудо), *Kurýr* (Курьер), *A co když je to láska?* (А если это любовь?). Samozřejmě nesměla chybět ruská populární pohádka, kterou milují děti po celém světě *Jen počkej, zajíci!* (Ну, погоди!) a mnohé další filmy.

Z dokumentárních filmů byl představen film *Kateřinka* (Маленькая Катерина) či *Preludium k dětství* (Прелюдия для детства с оркестром).

---

⁵⁰ 46. Film festival Zlín: 46. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. 2006. vyd. Zlín., str. 87

⁵¹ Заходер Б.В. [online]., DOI: <http://www.litra.ru/>.

⁵² Pracovala jako animátor studia Sojuzmultifilm na více jak 60 filmech. Její nejvýznamnější film *Lazebník sevillský* získal mnoho ocenění v různých zemích.

⁵³ Vedoucí pracovník animovaných filmů ve Sverdlovském studiu.

⁵⁴ Pracovala jako animátor studia Sojuzmultifilm na více jak 60 filmech. Její nejvýznamnější film *Lazebník sevillský* získal mnoho ocenění v různých zemích.

⁵⁵ Režisér a herec, syn ruského básníka Sergeje Michalkova. Jeho filmy získaly řadu ocenění na různých festivalech.

Představen byl také film Ital, (Итальянец), který pojednává o šestiletém chlapci, kterého si adoptovala italská rodina. Tento devadesátiminutový snímek natočil Andrei Kravchuk, který také působí jako televizní režisér.⁵⁶

Za 48. ročník Zlínského filmového festivalu pro děti a mládež stojí hlavně za zmínku vítězný film v kategorii Zlatý střevíček za nejlepší animovaný film Medvědí příběhy, jehož režisérkou je Marina Karpova. Zvláštní cenu poroty obdržel film Moucha od Vladimira Kotta.⁵⁷

4.2. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2009

49. ročník Filmového festivalu pro děti a mládež se v roce 2009 uskutečnil ve dnech 31.5. – 7.6.2009. V tomto ročníku bylo představeno a prezentováno opět mnoho zajímavých filmů, tentokrát však nikdo z Ruska v porotě nezasedal, proto se rovnou zaměříme na kategorie a ruské dětské filmy. V kategorii Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti byl uveden ruský film Andílek (Ангелочек). Režisérkou je Zalina Bideeva.⁵⁸ Když jsme několikrát hovořili s programovou ředitelkou Markétou Pášmovou, tak tento film, který trvá jen pouhých 13 minut, získal velký úspěch. Andílek totiž zpracovává současné téma, o kterém se hodně mluví. “Lyrický příběh o chlapci a jeho nešťastném životě, plném posmívání spolužáků, krutosti učitelů a matčina drsného nezájmu – a o tom jak se vše změní, když se objeví anděl. Příběh o hračce, která převrátí úplně všechno v duši malého chlapce připraveného o mateřskou lásku.”⁵⁹ Film Hliněný otesánek (Глинька), další prezentovaný film v této kategorii, pojednává o manželském páru, který zjistil, že jsou na světě sami. Pointa filmu je v tom, že manžel vyrábí hliněné nádobí a v tom najednou jeden hrnec obživne. Režisérem je Stephan Koval.⁶⁰ Kategorie Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti byla v 49. ročníku velmi úspěšná, protože bylo prezentováno mnoho ruských animovaných filmů. Dále to byl film Jak se slunce s měsícem usmířili (Как помирились Солнце и Луна). Režisér Sergey Olifirenko⁶¹ zobrazuje národ, který žije na Tajmyrském poloostrově. Hlavní téma, které se zde nejvíce objevuje, je přátelství, dohoda, pomoc. Maima Statečný (Майма-

---

⁵⁶ Informativní sekce: Panoráma. In: Zlín: Filmfest, s.r.o., 2006, s. 308. DOI: 46.Filmový Festival Zlín.

⁵⁷ Ceny na 48. Mezinárodní festival filmů: Výsledková listina MMF Zlín 2008. In: Zlín: Filmfest s.r.o., 2009., str. 370

⁵⁸ Absolventka Všeruského státního institutu kinematografie ve Vladikavkaze a nyní se pracuje jako animátorka.

⁵⁹ Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti: Andílek. In: Zlín: Filmfest s.r.o., 2009. str.78

⁶⁰ Vystudoval architekturu. V současnosti pracuje jako ředitel animovaného studia Novatorfilm.

⁶¹ Jako animátor se podílí na tvorbě více jak 120 filmů. Natočil například film Mášenka (1992)

Долгожданный) – film, který režírovala Inga Korzhneva.⁶² je specifický, protože je součástí úspěšného cyklu Hora diamantů studia Pilot. Další filmy prezentované v této kategorii byly například Muž i žena (Он и она), který vychází z předlohy Nikolaje Vasilije Gogola. Nikita i drak (Никита и Кожемяка), O kováři Štěpánovi (Про Степана – Кузнеца) či Pyšný myšák (Гордый мыш) – to jsou všechny animované filmy, které v této sekci byly představeny v roce 2009.

4.3. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2010

50. ročník Mezinárodního filmového festivalu pro děti a mládež se uskutečnil ve dnech 30.5. – 6.6. 2010. Tento ročník je významný nejen tím, že je jubilejní, ale za zajímavou zmínku stojí také to, že před 70 lety se právě zde ve Zlíně uskutečnil historicky první národní filmový festival Filmové žně.⁶³ V Mezinárodní odborné porotě pro soutěž evropských debutů usedl Ivan Shvedoff, který je absolventem herectví na Státní divadelní akademii v Petrohradě. Mezinárodní úspěch mu přinesla hlavní role ve snímku England!⁶⁴ Galina Krasnoborova v 50. ročníku zasedá v Mezinárodní odborné porotě pro hraný film zemí Visegrádu. Galina Krasnoborova absolvovala v roce 2008 fakultu dokumentárního filmu a podílela se na polsko-ruském dokumentárním projektu Nový pohled.⁶⁵ V tomto jubilejním ročníku zaznamenala největší úspěch kategorie animovaných dětských filmů. V kategorii Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti a mládež byly promítány následující filmy. Film Byla jednou jedna moucha (Жила-была муха) je prvním z nich. Režisérkou je Alena Oyatieva.⁶⁶ Dvě princezny (Две принцессы) – tento animovaný film je natočený na motivy anglické pohádky Kat-Nutcracker. Režisérkou je Maria Stepanova.⁶⁷ Film Chán a jeho roh (Рогатый хан) sklídl také velký úspěch. Režisérem filmu je Sergej Gordeev.⁶⁸ Jekatěrina Bimová⁶⁹ prezentovala animovaný film Jak se zajíček neproměnil (Как зайчик ни в кого не превратился), který nadchl jistě všechny děti. Pojednává o přátelství pulce, housenky a

⁶² V roce 2004 na Zlínském filmovém festivalu také prezentuje film Pomerančová marmeláda

⁶³ Úvodní slovo. In: KOLIHA, Petr. 50. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. Zlín: Filmfest s.r.o., 2010., str. 7

⁶⁴ Mezinárodní odborná porota pro Soutěž evropských debutů. In: 50. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. Zlín: Filmfest s.r.o., 2010., str. 22

⁶⁵ Mezinárodní odborná porota pro hraný film zemí Visegrádu. In: 50. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. Zlín: Filmfest s.r.o., 2010. Str.25

⁶⁶ Její diplomní animovaný film Nebezpečná procházka byl oceněn na několika mezinárodních filmových festivalech. Dále je také autorkou Evžena Oněgina (1999)

⁶⁷ Ruská režisérka animovaných filmů. Mezi její snímky patří například Noví brémští muzikanti.

⁶⁸ V moskevském animačním studiu Pilot pracoval nejdříve jako animátor, později i jako režisér. Autor snímku Velký kohout (2006)

⁶⁹ Působí ve společnosti Studia.Animo.

zajíčka, kterého mrzelo, že pulec se přeměnil v žábu a housenku, která se změnila v motýla. Úspěch měly i ostatní filmy. Můžeme hovořit o filmech Kozí domeček (Козья хатка), Liščí dobrodružství (Полождения Лиса), Park pro psy (Собачья площадка), Pejsek Rozka (Про собаку Розку), Proměna (Перемена), Statečný Jiří (Егорий Храбрый), Žába a mravenci (Лягушка и Муравьи) a také v současnosti velmi populární dětský animovaný film Máša a medvěd (Маша и медведь).

Byl také představen film Alenčiny narozeniny (День рождение Алисы), který vypráví o životě desetileté Alenky a jejího kamaráda-profesora Rrrr.⁷⁰

Katalog 50. filmový festival Zlín zveřejňuje všechny výherní filmy od roku 1961 do roku 2009. SSSR v roce 1967 zvítězil s filmem Medvídek, ten co žije v říčce v kategorii Zlatý střevíček. Režisérkou filmu je Alla Gračevová.

4.3.1. Animovaný dětský film Máša a medvěd

Máša a medvěd – významný ruský animovaný film pro děti. Tento animovaný příběh, pojednávající o holčičce a medvědovi, je populární po celém světě. Poprvé byl odvysílán 7. ledna 2009 na ruské televizní stanici Rossija 1. Producentem je Oleg Kuzovkov a Dmitrij Lovejko. V současné době můžeme sledovat 47 epizod.

4.3.1.1. Hlavní postavy

Máša je holčička, která má 6 let a žije na železniční stanici. Její rodiče pracují ve městě. Máša miluje hraní s míčem, lízátka a především je přebornice v pokládání otázek.

Medvěd – původním povoláním cirkusový medvěd, který ale nyní odpočívá v lese. Zvláštností postavy medvěda je, že medvěd nemluví. S Mášou komunikuje pomocí různých gest. Prakticky v každém díle můžeme vidět, čemu všemu se medvěd naučil v cirkuse – jezdit na kole, na bruslích a třeba také žonglovat. Máša hraje v jeho životě velmi důležitou roli, protože spolu zažívají stále nová dobrodružství.

Nesmí chybět ani vedlejší postavy jako je vlk, medvědice, Děda Mráz a zvířata na dvoře, která když vidí Mášu, tak se okamžitě někde schovají.

---

⁷⁰ Informativní sekce: Panoráma. In: 50. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. Zlín: Filmfest s.r.o., 2010, str.123

Od roku 2013 je film volně dostupný ke zhlédnutí na oficiální stránce Youtube. Film byl přeložen do celkem 35 jazyků. Máša a medvěd získali řadu ocenění, například v roce 2009 třetí série Cenu za nejlepší 3D film na festivalu NAFF v Bosně a Hercegovině.

4.3.1.2. Dabování Máši

Hlas Máši propůjčila Alina Kukushkina, dvanáctileté děvče. Alina na sebe prozradila, že s Mášou nemá příliš mnoho společného, jen trošku možná povahu.⁷¹ Medvěd je druhá z hlavních postav, ale nemluví, jen artikuluje a používá gesta.

4.4. Presentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2011

51. ročník Zlínského filmového festivalu pro děti a mládež se konal ve dnech 29.5. – 5.6.2011. Nabízí širokou škálu ruských zajímavých filmů. V kategorii Soutěž celovečerních hraných debutů – evropské první filmy byl prezentován film Vrabčák (Воробей). Režisér tohoto snímku je Yuri Shiller.⁷² Film vypráví o sibiřské vesnici a především o koních, kteří jsou zde dominantou. Jako každoročně nejobsáhlejší sekcí je Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti. V 51. ročníku bylo v této kategorii představeno hned 8 ruských filmů. První film nese název Dárek ke dni žen (Подарок), jehož režisérem je Mihail Dvorjakin.⁷³ Velký úspěch měl film Kamarád z dětství (Друг детства). Režisérka Julia Postavskaja natočila příběh o vztahu vyrůstajícího chlapce a plyšového medvěda. Chlapcovo dětství, symbolizované plyšovým medvědem, začíná přinášet problémy namísto pocitu štěstí a radosti.⁷⁴ Jako i v minulém ročníku, tak i letos byl do seznamu prezentovaných filmů zařazen film Máša a medvěd: První den ve škole, O vrabci, který dodržel své slovo (Воробей, который умел держать слово), Poté... (После...), Premiéra (Премьера), Varování před bouřkou (Штормовое предупреждение), a Zuby, ocas, uši (Зубы, хвост и уши) – to jsou všechno animované filmy prezentované v 51. ročníku. V kategorii Panoráma ruský režisér Georgy Nagashev⁷⁵ sklídl úspěch se svým filmem Poslední hra s panenkami, což je velmi emotivní devadesátiminutový film, který vypráví o holčičce, jejíž rodiče se rozvedli a jako jediné řešení, jak se dostat z této nešťastné situace, vidí útěk. Také režiséři Inna Evlannikova a

---

⁷¹ "Голос" героини мультфильма "Маша и медведь": "Я, как и Маша, люблю лечить, у меня все игрушки в бинтах". [online]. 2012, Dostupné z: <http://www.segodnya.ua/>

⁷² Ruský režisér a scénárista. V roce 1971 natočil svůj první hraný film Neobyčejný den.

⁷³ Ruský filmový režisér a animátor. V současnosti působí v animačním studiu A-film v Jekatěrinburgu.

⁷⁴ Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti: Kamarád z dětství. In: *51 Zlín Film Festival*. 2011. vyd. Zlín: Zlínfest s.r.o. str.73

⁷⁵ Režisér a producent z řad dokumentárních filmů.

Svytoslav Ushakov se svým filmem Vesmírní pejsci Bělka a Strelka (Белка и Стрелка - Звездные собаки) zařazení do seznamu prezentovaných filmů.

4.5. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2012

52. ročník Zlínského filmového festivalu pro děti a mládež proběhl od 27.5.do 3.6.2012. Podle slov Petra Kolihy, uměleckého ředitele filmového festivalu, příprava festivalu nebyla příliš jednoduchá. “I na nás dolehly současné ekonomické a finanční problémy. Přes všechny tyto vážné komplikace jsme si řekli, že náš tým musí udržet festival na vysoké úrovni.”⁷⁶ Festival byl opravdu jako každoročně na vysoké úrovni a prezentoval opravdu mnoho filmů. Co se týče ruského filmu, soutěžní filmy byly zařazeny pouze do kategorie Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti. Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti prezentovala následující filmy. Chinti (Чинти) vypráví o mravenci, jehož život je opravdu velmi nudný. Jeho život se ale změní, když najde vstupenku, kde je zobrazen Tádž Mahal. Ví, že na opravdový Tádž Mahal se nikdy nedostane, proto se rozhodne, že si postaví svůj. Natalia Mirzojanová⁷⁷, režisérka snímku Chinti, jistě pobavila jak menší diváky, tak i ty dospělé. Již 3. rokem je prezentován film Máša a medvěd. 52. ročník Zlínského filmového festivalu představil díl Máša a Medvěd: Prací den. Kromě veselých a zábavních filmů zde mají i místo filmy pochmurné a nostalgické. Film Pišta odchází (Пишта уезжает) je jedním z nich. Režisérka Sofia Kendelová⁷⁸ natočila film o Pištovi, který se rozhodne nadobro odejít. Prakticky většina filmů byla barevná, ale vyskytují se zde i výjimky. Film Zlatíčko (Сизый голубочек) je černobílý film, jehož režisérkou je Jekatěrina Sokolová.

4.6. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2013

53. ročník Zlínského filmového festivalu se konal ve dnech 27.5. - 1.6.2013. Hlavní linii festivalového programu tradičně tvoří soutěžní kategorie filmů pro děti a mládež, novým programovým blokem je mezinárodní soutěž studentských filmů. Další novinkou je mimosoutěžní kategorie s názvem Tisíc a jedna noc, která nabídne zpracování různých variací pohádek nejen pro děti, ale i pro mládež a dospělé. Posledním letošním nováčkem

---

⁷⁶ KOLIHA, Petr. Úvodní slovo. In: 52. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. 2012. vyd. Zlín: Zlinfest s.r.o. str.7

⁷⁷ Arménská režisérka a animátorka, která v současnosti působí v Petrohradě.

⁷⁸ Snímkem Pišta odchází, ukončila svoje studium na moskevské animační škole.

na filmovém poli je kategorie věnovaná mladým talentovaným hercům, která se jmenuje Young Stars.⁷⁹

V kategorii Mezinárodní soutěž hraných filmů pro děti byl prezentován film Čestné pionýrské (Частное пионерское). Režisér Alexandr Karpilovskij⁸⁰ si zasloužil úspěch oprávněně, protože film Čestné pionýrské zvítězil. Celý film pojednává o dvou chlapcích z Ruska, kteří našli zaběhnutou fenku Savu. Bohužel ani jeden z chlapců si ji nemůže ponechat a tak se fenka ocitá v útulku. Chlapci ji chtějí vykoupit, ale bohužel fenku koupí překupník s kožešinami. Začíná dobrodružství o záchranu pejska. Podle slov programové ředitelky Markéty Pášmové režisér byl Zlínskému filmovému festivalu pro děti a mládež opravdu velmi vděčný a tento film zaujal nejen malé diváky a milovníky psů, ale také diváky staršího věku. V kategorii Mezinárodní soutěži animovaných filmů pro děti Rusko prezentovalo hned několik filmů. Dary černého havrana (Подарки Черного Ворона), Krtek na pláži (Крот на море), Křídla (Перелетная), Můj neobyčejný dědeček (Мой странный дедушка), Nesmrtelný (Бессмертный), O létajících zvířátkách – jak nic nehledala (Летающие звери – Ничего) či Příběhy z hotanského koberce (Сказ хотанского ковра).⁸¹ V 53. ročníku byl uveden ruský film v kategorii Mezinárodní soutěž studentských filmů Zlínský pes. Sisuphus je šťastný, který vypráví o zločinu a jak je těžké prokázat nevinu. V mimosoutěžní novinkové kategorii Tisíc a jedna noc bylo uvedeno hned několik ruských film – Mořská víla (Русалка), Ošklivé káčátko (Гадкий утенок), Sněhová královna (Снежная королева).⁸²

4.7. Prezentace ruských filmů pro děti a mládež za rok 2014

54. ročník, který proběhl ve dnech 30.5.- 5.6.2014, má také svá specifika. Rekordní počet přihlášených filmů (kolem 3 000) byl předzvěstí mírného rozšíření filmového programu. Zájem byl zejména ze strany studentů a animátorů. Konečný počet filmů se zastavil na čísle 365.⁸³ V kategorii Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti jak malé, tak i větší, zaujal film o lidožravém Kibungovi Dívka a Kibungo (Девочка а Кибунго). Dívka a Kibungo je práce Julie Mikušínové, ruské animátorky a režisérky.

⁷⁹ PÁŠMOVÁ, Markéta. Úvodní slovo. In: *53 Zlín Film festival*. Zlín: zlinfest s.r.o., 2013. Dostupné z: www.zlinfest.cz str. 7

⁸⁰ Ruský scénárista, režisér a herec. Mezi jeho tvorbu můžeme řadit filmy Sněžný anděl či Přítel osudu.

⁸¹ Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti. In: *53 Zlín Film festival*. Zlín: zlinfest s.r.o., 2013, 66 - 94. Dostupné z: www.zlinfest.cz

⁸² Tisíc a jedna noc. In: *53 Zlín Film festival*. Zlín: zlinfest s.r.o., 2013, s. 212-219. Dostupné z: www.zlinfest.cz

⁸³ PÁŠMOVÁ, Markéta. Úvodní slovo. In: *54 Zlín Film festival*. Zlín: zlinfest s.r.o., 2014. Dostupné z: www.zlinfest.cz

Známou pohádku O koblížku (Колобок), kterou jistě znají všechny děti, zpracovala Marina Karpova. Tento hudební film vznikl na náměty ruské lidové pohádky.⁸⁴ Hraný film prezentoval film Výstup (The outcome). V předešlém ročníku se na seznam soutěže dostal kreslený film Belka a Strelka a ani v současném ročníku nesmí chybět. Belka a Strelka na Měsíci (Белка и Стрелка. Лунные приключения), film zrežirovaný Alexandrem Chramcovem a Innou Jevlannikovou, vypráví o psí záchraně celého světa.

5. Návštěvnost festivalu

Návštěvnost festivalu je opravdu velmi důležitá. Návštěvníci a diváci představují nejdůležitější část festivalu. Díky nim má smysl je pořádat. Naštěstí Zlínský filmový festival pro děti a mládež si s počtem návštěvníků vůbec nemusí dělat starosti, protože každoročně se jejich počet zvyšuje.

Podle oficiálních webových stránek Zlínského filmového festivalu počet návštěvníků v roce 2014 vyrostl na 107 000. V předchozích letech to bylo o několik tisíc méně. V roce 2010 návštěvnost byla 103 000, v roce 2011 se počet návštěvníků ještě zvýšil a to na 114 000 a v roce 2012 bylo návštěvníků 103 000.⁸⁵

---

⁸⁴ Mezinárodní soutěž animovaných filmů pro děti. In: *54 Zlín Film festival*. Zlín: zlinfest s.r.o., 2014. Dostupné z: www.zlinfest.cz str.90

⁸⁵ CHALÁNOVÁ, Lucie. *Zlín Film Festival a jeho síťová struktura*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého. Vedoucí práce Mgr. Petr Bilík, Ph.D.

6. Závěr

Jak je již z názvu naší bakalářské práce známo, věnovali jsme se především prezentacím ruských filmů na Zlínském filmovém festivalu a také okrajově ruským představitelům, kteří zasedali v porotě. Cílem bylo zhodnocení a analýza ruských filmů na Zlínském filmovém festivalu pro děti a mládež. Ihned na začátku jsme také pohlédli do historie ruské dětské kinematografie a také na krásné město Zlín, abychom vůbec věděli, v jakém příjemném prostředí se festival koná. Věnovali jsme se filmům od roku 2009 – 2014 i speciálně roku 2006. Organizátoři a především porota vybrali opravdu mnoho zajímavých filmů, které se líbily nejen těm nejmenším divákům, ale také větším a dokonce i dospělým. Cílem Zlínského filmového festivalu pro děti a mládež je především propagovat zajímavé filmy z celého světa a zajistit těmto filmům popularitu a především oblíbenost u dětských diváků.

Jak můžeme vidět z kapitoly 4, sekce Animovaných filmů pro děti a mládež měla každoročně nejvyšší počet prezentovaných snímků. V této sekci byl prezentován i film Máša a medvěd, který se později proslavil po celém světě a líbí se těm nejmenším divákům.

Druhou kategorií, ve které bylo prezentováno nejvíce ruských filmů, je Mezinárodní soutěž hraných filmů pro děti a mládež. V roce 2013 zde zvítězil ruský film Čestné pionýrské. Když jsme hovořili s programovou ředitelkou paní Markétou Pášmovou, tak nám řekla, že režisér tohoto úspěšného filmu je Zlínskému filmovému festivalu velmi zavázán za tak skvělou propagaci a vůbec kladné hodnocení všech diváků.

Co se týče každoroční návštěvnosti festivalu, tak můžeme vidět, že počet návštěvníků každoročně stoupá. Je to zejména proto, že organizátoři se snaží do programu zařazovat stále více a více zajímavějších filmů, které by zaujaly širokou veřejnost. Návštěvnost festivalu také jistě zvyšuje účast známých celebrit a spoustu akcí pro nejmenší. Tato práce je podle mě zajímavá a může být i přínosnou pro příznivce filmových festivalů a také především pro milovníky ruských dětských filmů a celkově lidí, kteří rádi navštěvují Zlínský filmový festival. Naše bakalářská práce shrnuje všechny ruské filmy za určité období.

7. PEZIOME

Само название бакалаврской работы - "Презентация русских фильмов на Международном кинофестивале для детей и молодежи в городе Злин" - поясняет нам сразу цель нашей работы. В ней мы сосредоточим внимание прежде всего на представленных с 2008 по 2014 гг. русских фильмах. Следует сказать, что и 2006 год имел важное значение для Международного кинофестиваля в городе Злин, поэтому он также включён в содержание данной работы.

По словам директора программы Markéty Pášmové (Маркеты Пашмовой), этот фестиваль ежегодно посещают люди из разных стран.

Настоящая бакалаврская работа состоит из 5 основных частей. В первой части нами рассматривается представление Фестиваля фильмов в городе Злин, его история, а также презентация конкурсных секций.

Во второй части даётся объяснение, почему этот фестиваль проходит в городе Злин. Для лучшего изображения автор работы погружает читателя в историю этого прекрасного города, находящегося в восточной Моравии.

В третьей части говорится об истории русской детской кинематографии, далее, в четвертой части, мы знакомим аудиторию с представленными в определённый период русскими фильмами, и в последней, пятой части, речь идёт о посетителях Международного кинофестиваля. Каждый год посещаемость этого фестиваля растёт. В приложении представлены рисунки, поясняющие, где ежегодно проходит Фестиваль и как выглядят главные награды для самых лучших фильмов.

В самом начале нашей работы даётся общая характеристика истории развития русской детской кинематографии. Первый опыт создания детских фильмов в России был у русских педагогов. Первая проекция фильмов для детей состоялась в детском саду в Санкт-Петербурге. Но следует сказать, что эти опыты не были успешны. С течением некоторого времени отзыв получили фильмы, касающиеся литературы, достопримечательностей русской культуры, а также фильмы о театре. С 1908 г. в репертуар детского кино прежде всего входят адаптации русских классиков. Главным образом, речь идёт о фильме «Петр Великий» и об адаптации русских фильмовых сказок, например, Дед Мороз. На сцену восходит Владислав Александрович Старевич - первый успешный русский аниматор. К сожалению,

этот период был нарушен Первой мировой войной. Советская кинематография прежде всего хотела показать современность и благодаря этому становится популярной. Распространённой темой являются фильмы для детей, показывающие жизнь пионеров, любовь к Ленину, а также участие детей в войне против Запада. Всё это нам наглядно демонстрируют следующие фильмы: «Как Петюнька ездил к Ильичу» (1924, реж. М. Доронин), „Ванька - юный пионер" (1924, реж. П. Малахов), "Мишка Звонов" (1925, реж. П. Малахов), "Кирильчо" (1925, реж. В. Ковригин).

В нашей бакалаврской работе невозможно не назвать имя Надежды Крупской. Благодаря ей была развёрнута программа для развития детского фильма, построены театры для молодежи в Москве, Ленинграде и так далее. Говоря о развитии детской кинематографии, следует также упомянуть и первый детский звуковой кинофильм «Рваные башмаки». Этот фильм был снят в 1933 г. В целом, можно сказать, что развитие и история русской кинематографии постоянно менялись. В России было снято большое количество успешных фильмов. В Чешской Республике до сих пор среди молодых людей очень популярна сказка Морозко. Кроме того, в России было создано большое количество киностудий - Мосфильм, Союздетфильм или киностудия М. Горького. С развитием русской кинематографии также связан журнал «Пионерия».

Как уже было сказано выше, Кинофестиваль для детей и молодежи проходит в городе Злин. Это не случайно. Город Злин связан с историей возникновения первых фильмовых студий. Главным организатором которых был Ян Антонин Батя. Батя хотел прежде всего посредством фильмовых студий пропагандировать обувь. Немногие знают, что Злин является прекрасным городом, в котором проживает около 75 000 человек. Злин построен в стиле функционализма и в нем находится большое количество культурных достопримечательностей. Любители театра могут посетить Большой театр или Городской театр. Удивительны и живописны пейзажи окрестностей Злина, где проходят новые веломаршруты. По всей вероятности, выбор города Злин для проведения Кинофестивалей был сделан правильно.

В бакалаврскую работу мы также включили 2006 год, поскольку в этом году, по решению организаторов, состоялось проведение Дня русской кинематографии. Каждый год происходит День какой-либо кинематографии. В День русской

кинематографии были показаны все фильмы из России, известные в целом мире. Так, например, широкой аудитории были продемонстрированы такие фильмы, как: «А если это любовь?», «Дикая собака Динго», «Чучело», «Обломов» - фильм, в котором главную роль играл знаменитый русский актер Никита Михайлков, «Обыкновенное чудо» - один из популярных фильмов, снятый в 1978 году. Следует также упомянуть и о показе других фильмов, среди которых: «Руслан и Людмила», «Пацаны» и, конечно же, самый известный и любимый детьми мультфильм «Ну, погоди!», что говорит о высокой степени популярности детских фильмов в России.

Четвертая часть является основной в нашей бакалаврской работе. Список представленных русских фильмов на вышеуказанном фестивале был, действительно, большой. Самым популярным в секциях было Международное соревнование мультипликационных фильмов для детей. Ежегодно в этой секции показывается наибольшее количество фильмов из всех остальных секций. Так, в 2009 году в ней было показано 8 русских фильмов, в 2010 – 14 русских фильмов, в 2011 - 11 русских фильмов, в 2012 – 4 русских фильма, в 2013 - 9, в 2014 – 4 русских фильма. Прежде всего, речь идёт о таких мультипликационных фильмах, как Ангелочек, Глинька, Как помирились Солнце и Луна, Жила-была муха, Как зайчик ни в кого не превратился, Маша и медведь, Крот на море, Мой странный дедушка, Колобок и так далее.

Международное соревнование игрового фильма для детей и молодежи является второй секцией, в которой ежегодно демонстрируется также большое количество фильмов. По моему мнению, данную секцию предпочитают посещать зрители старшего поколения, поскольку представленные фильмы рассказывают прежде всего о проблемах современной молодежи, содержание которых совершенно не понятно для маленьких детей. Поэтому для маленьких детей создана отдельная, своя секция, о которой было сказано выше.

День рождения Алисы, Частное пионерское - эти фильмы понравились всем зрителям. По словам директора программы Markéty Pářmové режиссер выразил особую благодарность организаторам Кинофестиваля за успех фильмов. Не стоит обходить вниманием и фильм «The Outcome».

Как уже отмечалось в начале нашей бакалаврской работы, Кинофестиваль в городе Злин включает в себя несколько конкурсных категорий. В целом, их пять. Самые главные из них: Международное соревнование мультипликационных фильмов для детей и Международное соревнование игрового фильма для детей и молодежи. В этих двух секциях ежегодно демонстрируется много интересных фильмов. В остальных секциях за прошедшие годы не было показано никаких русских фильмов. Но это не столь важно, так как организаторы стараются включить в программу Кинофестиваля всё больше и больше русских фильмов, не только для детей и молодежи, но и для взрослых.

Так, в 2011 году в секции Соревнование полнометражных фильмов был представлен фильм Воробей. О чём этот фильм? Он рассказывает о любви одного десятилетнего мальчика из сибирской деревни к лошадям.

Естественно, следует сказать, что ежегодно разным категориям фильмов из разных стран присуждают награды. Это относится и к российским фильмам, удостоенным премий. Так, фильм «Торговля с музыкой» получил премию Золотой ботинок – главный приз мультипликационного фильма в 2005 году, режиссёром которого была София Кравцова. Ту же самую награду получил фильм «Медвежьи повести» в 2007 г. Но самым популярным фильмом, по отзывам зрителей, был кинофильм «Частное пионерское»

Что касается посещаемости Кинофестиваля в городе Злин, то с каждым годом она увеличивается. Так, в 2010 году зрителей было всего 107 000, в 2011 – в фестивале принимало участие около 114 000 зрителей, а в 2012 году - 103 000. В прошлом году, также, 107 000 зрителей. Можно наблюдать немалый интерес к фильмам и к Кинофестивалю в городе Злин – ведь количество посетителей, принимающих участие в этом фестивале, стабильно превышает рубеж в 100 000 зрителей.

Что касается моего личного мнения, должна сказать, что эта тема мне очень интересна в целях исследования. Думаю, что в нашей бакалаврской работе мы рассмотрели все важные и занимательные фильмы, которые были показаны на этом Кинофестивале. Эта работа может быть полезной для любителей русского детского фильма, а также для посетителей Кинофестиваля в городе Злин. Кроме того, на мой взгляд, данная работа, возможно, привлечет внимание людей,

интересующихся историей, так как в одной из глав речь идёт об истории Международного кинофестиваля в Злине.

К сожалению, по этой теме было очень сложно искать информацию, так как вся основная информация находится в интернете. Мне также несколько раз пришлось съездить в город Злин и пообщаться с директором программы Маркетой Пашмовой (Markétou Pášmovou). Госпожа Маркета Пашмова (Markéta Pášmová) предоставила мне очень много каталогов, листовок, кроме того, поделилась очень интересными сведениями об этом популярном Международном кинофестивале.

Таким образом, в моей работе сосредоточено большое количество интернет-источников. В заключение хотелось бы сказать, что Кинофестиваль в городе Злин имеет многолетнюю традицию и с каждым годом знакомит зрителей с новыми и лучшими детскими фильмами.

LITERATURA

1. BIBLIOGRAFIE

Plachov, Andrej: Režisery nastojaščego. V 2 tomach, Tom 1 Vizionery i megalomany, 2008, ISBN 978-5-901586-26-6/ISBN 978-5-367-00756-5

Plachov, Andrej: Režisery nastojaščego. V 2 tomach, Tom 2 Radikaly i minimalisty 2008, ISBN 978-5-901586-23-5/ISBN 978-5-367-00806-7

2. Prameny

Katalog 46. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2006

Katalog 49. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2009

Katalog 50. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2010

Katalog 51. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2011

Katalog 52. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2012

Katalog 53. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2013

Katalog 54. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2014

Programová brožura 46. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2006

Programová brožura 49. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2009

Programová brožura 50. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2010

Programová brožura 51. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2011

Programová brožura 52. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2012

Programová brožura 53. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2013

Programová brožura 54. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež 2014

Monitoring médií roku 2013 – Mladá Fronta Dnes

3. Internetové zdroje

www.zlifest.cz

www.csfd.cz

www.zlin.estranky.cz

www.vychodni-morava.cz

www.utb.cz

www.russkoekino.ru

www.fdb.cz

www.litra.ru

www.nlebedev.ru

www.segodnya.ua

www.ceskatelevize.cz

ANOTACE

Jméno a příjmení: Petra Sedláčková

Název katedry a fakulty: katedra slavistiky, filozofická fakulta

Název práce: Zlínský filmový festival – prezentace ruských filmů pro děti a mládež

Vedoucí práce: Mgr. Jekatěrina Mikešová, Ph.D.

Počet znaků: 69 829

Počet titulů použité literatury: 19

Klíčová slova: festival, Zlín, film, ruské filmy, dětská kinematografie, ruské dětské filmy

Charakteristika: Hlavním námětem bakalářské práce je Zlínský filmový festival ve Zlíně. Bakalářská práce se zabývá prezentacemi ruských dětských filmů od roku 2009 – 2014 (včetně roku 2006). Okrajovým tématem je také historie Zlína, ve kterém se každoročně Filmový festival koná a také historie ruské dětské kinematografie. Základním cílem bakalářské práce je podat celkový obraz o prezentovaných filmech z Ruska v daném období.

Klíčová slova v angličtině: festival, Zlin, russian film, children's cinematography, russian children's film

Anotace v angličtině: Target of this work is giving a general picture of development of russian cinematography, especially in certain period. The main subject is The International Festival of Films in Zlin and his development from the beginning in 1961 till now. We focused on presentation of russian children's films from 2009 – 2014 (including also 2006) and on important personalities of russian children's cinematography. Marginal topic is description of Zlin and historical consequences with connection to The Internarnational Festival of Films in Zlin.

Příloha č.1: Obrazové přílohy

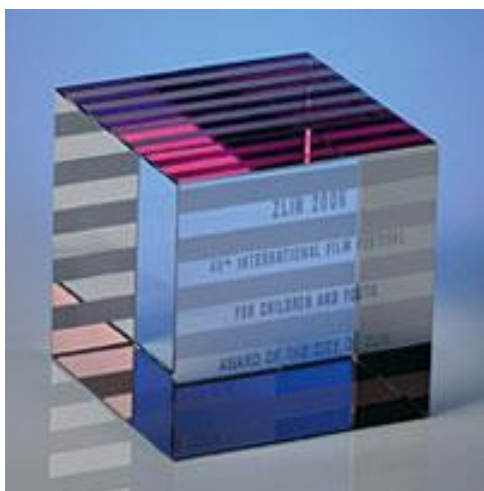
Obrázek č.1: Cena Zlatý střevíček

Obrázek č.2: Zlaté jablko - divácká cena

Obrázek č.3: Cena města Zlín - zvláštní uznání hranému filmu pro děti

Obrázek č.4: Zlínský pes – za nejlepší studentský film

Obrázek č.5: Zlínský filmový festival 53.ročník

